

<p>آزمون مستمر فصل اول علوم و فنون ادبی 2 زمان: 60 دقیقه دبیر و طراح: محمد مهدی خلیلی اردلی</p>	<p>به نام خداوند جان آفرین اداره آموزش و پرورش شهرستان اردل دبیرستان سما</p>	<p>تاریخ: آبان 1403 نام و نام خانوادگی: نام پدر:</p>	
<p>« درس یکم »</p>			
<p>جاهای خالی را با واژه مناسب پر کنید. (1.5 نمره)</p>			
<p>1_ سبک از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم به مدت سال سبک غالب متون ادب فارسی بود. 2_ در دوره عراقی که پیش از این در خدمت ستایش فرماتروایان بود، کم رنگ شد و به عنوان زبان دل و عشق گسترش یافت. 3_ مداح سلطان جلال الدین خوارزمشاه در اصفهان به دست مغولان کشته شد. 4_ با حمله مغولان و تیموریان به ایران، دستداران فرهنگ و اخلاق سرخورده و منزوی شدند؛ بنابراین به پناه بردند تا به آرامش برسند.</p>			
<p>درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید. (1 نمره)</p>			
<p>5_ غزل‌های حافظ بر خواجوی کرمانی تاثیرگذار بود. (درست.....نادرست) 6_ «مکاتیب»، مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اوست. (درست.....نادرست) 7_ جامی و دولت‌شاه سمرقندی از جمله تذکره‌نویسان قرن نهم هستند. (درست.....نادرست) 8_ سلمان ساوجی در غزل توجه خاصی به سعدی و نظامی داشت. (درست.....نادرست)</p>			
<p>به پرسش‌های چهارگزینه‌ای زیر پاسخ مناسب دهید. (3 نمره)</p>			
<p>9_ کدامیک از آثار عبید منظم است؟</p>			
<p>(الف) رساله دلگشا</p>	<p>(ب) موش و گربه</p>	<p>(ج) صد پند</p>	<p>(د) اخلاق الاشراف</p>
<p>10_ کدام گزینه از موضوعات تاریخ جهانگشا نیست؟</p>			
<p>(الف) شرح ظهور چنگیز</p>	<p>(ب) فتح قلعه‌های اسماعیلیه</p>	<p>(ج) تاریخ سلجوقیان</p>	<p>(د) حکومت جانشینان حسن صباح</p>
<p>11_ در کدام گزینه هردو اثر از یک نویسنده است؟</p>			
<p>(الف) لمعات - نفحات الانس</p>	<p>(ب) تاریخ و صاف - تاریخ گزیده</p>	<p>(ج) موش و گربه - جمشید و خورشید</p>	<p>(د) لمعات - عشاق نامه</p>
<p>12_ قهرمان کدام کتاب انسان پاک‌نهاد و خداجویی است که به نبرد با هوای نفس می‌پردازد؟</p>			
<p>(الف) تحفة الاحرار جامی</p>	<p>(ب) مثنوی معنوی مولوی</p>	<p>(ج) لمعات فخرالدین عراقی</p>	<p>(د) مرصاد العباد نجم دایه</p>
<p>13_ نوع نثر کتاب‌های مطرح شده در گزینه به ترتیب « پیچیده، پیچیده، ساده، ساده » است؟</p>			
<p>(الف) طبقات ناصری - مرصاد العباد - تاریخ جهانگشا</p>	<p>(ب) مرصاد العباد - تاریخ و صاف - تاریخ جهانگشا</p>	<p>(ج) تاریخ و صاف - طبقات ناصری - تاریخ جهانگشا</p>	<p>(د) تاریخ و صاف - مرصاد العباد - طبقات ناصری</p>
<p>14_ هردو اثر مطرح شده در همه گزینه‌ها، متعلق به یک قرن است؛ به جز گزینه</p>			
<p>(الف) گلستان - رساله دلگشا</p>	<p>(ب) تاریخ گزیده - موش و گربه</p>	<p>(ج) بهارستان - تذکره دولت‌شاه</p>	<p>(د) المعجم - جامع التواریخ</p>

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

15_ کتاب «تاریخ گزیده» دربردارنده چه موضوعاتی است؟ (0.75 نمره)

16_ در شعر کدامیک از شاعران قرن هشتم بیان طنزآمیز دیده می‌شود؟ (0.25 نمره)

17_ هریک از توضیحات زیر مربوط به کدام کتاب است؟ (0.5 نمره)

الف) در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی است. (.....)

ب) در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است. (.....)

« درس دوم »

18_ با خوانش درست بیت‌های زیر، آن‌ها را تقطیع هجایی کنید و سپس مرز پایه‌های آوایی هر بیت را مشخص کنید. (6 نمره)

الف) چو ضحاک شد بر جهان شهریار / بر او سالیان انجمن شد هزار

ب) چه سروست آن که بالا می‌نماید / عنان از دست دل‌ها می‌ریاید

پ) من بدین خوبی و زیبایی ندیدم روی را / وین دل‌اوزی و دلیندی نباشد موی را

ت) گرم بازآمدی محبوب سیم اندام سنگین دل / گل از خارم برآوردی و خار از پا و پا از گل

ث) مار همانست به سیرت که هست / ورچه به صورت به درآید ز پوست

ج) دوش ای پسر می خورده‌ای چشمت گواهی می‌دهد / باری حریفی جو که او مستور دارد راز را

19) جدول زیر پایه‌های آوایی بیت را نشان می‌دهد، آن را کامل کنید. (1نمره) «ساربانان! یک نظر در روی آن زیبا نگار / گر به جانی می‌دهد، اینک خریدار آمده است»

			س	ر	ب	ا	ن
			م	ی	د	ه	د
			د	س	ت	م	د

« درس سوم »

20) در موارد زیر، ارکان تشبیه را بنویسید. (2نمره)

الف) روز چو شمعی به شب، زودرو و سرفراز / شب چو چراغی به روز، کاسته و نیمتاب

ب) لبِت تا در لطافت لاله سیراب را ماند / دلم در بی‌قراری، چشمه سیماب را ماند

21) گسترده یا فشرده بودن تشبیهات زیر را مشخص کنید. (1.25 نمره)

الف) چشمه خورشید تویی، سایه‌گه بید منم / چون که زدی بر سر من، پست و گدازنده شدم (گسترده.....فشرده)

ب) چون آینه، جان نقش تو در دل بگرفته‌ست / دل در سر زلف تو فرورفته چو شانه‌ست (گسترده.....فشرده)

پ) جهان چاهی است بی‌بن بر سر راه / نشاید مست خفتن بر سر چاه (گسترده.....فشرده)

ت) در ره عشق که از سیل فنا نیست گذار / کرده‌ام خاطر خود را به تمنای تو خوش (گسترده.....فشرده)

ث) یا برو همچون زنان رنگی و بویی پیش گیر / یا چو مردان اندر آی و گوی در میدان فکن (گسترده.....فشرده)

22) تشبیهات زیر فشرده هستند؛ اسنادی یا اضافی بودن آن‌ها را مشخص کنید. (1.25 نمره)

الف) خون می‌چکد از تیغ نگاهی که تو داری / فریاد از آن چشم سیاهی که تو داری (اسنادی.....اضافی)

ب) منم آن بلبل گلشن که به هنگام بهار / از گلی تا به گلی یکسره در پروازم (اسنادی.....اضافی)

پ) آفتابی تو و من ذره مسکین ضعیف / تو کجا و من سرگشته کجا می‌نگرم (اسنادی.....اضافی)

ت) گرچه ز شراب عشق مستم / عاشق‌تر از این کنم که هستم (اسنادی.....اضافی)

ث) تو همه ماهی و خورشیدی و ابری و نسیم / من خزان‌دیده و پژمرده‌گلی در چمنم (اسنادی.....اضافی)

به پرسش‌های چهارگزینه‌ای زیر پاسخ مناسب دهید.

23) در کدام گزینه «ادات تشبیه» به‌کار نرفته است؟ (0.5 نمره)

الف) در شجاعت، شیر ریانیستی / دست از مس وجود چو مردان ره بشوی

ج) شبی چون شبه، روی شسته به قیر / دلم در بی‌قراری چشمه سیماب را ماند

24) کدام مصراع تشبیه ندارد؟ (0.5 نمره)

الف) من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج / ب) چون تا با مایی نباشد هیچ غم

ج) کار بد و نیک چو کوه و صداست / د) مثل یک شاخه گل جوانه بزن

25) در همه گزینه‌ها، هر دو نوع «تشبیه گسترده» و «تشبیه فشرده» وجود دارد به جز گزینه (1 نمره)

الف) ز آتش آه، بی تو مهرافروز / بود روزم چو شب، شبم چون روز

ب) تو را در دل درخت مهربانی / به چه مآند؟ به گلزار خزانی

ج) گذشت روزگاران بین که دوران شباب ما / در این سیلاب غم، دسته گلی شاداب را ماند

د) در شب هجران مرا پروانه وصلی فرست / ورنه از دردت، جهانی را بسوزانم چو شمع